

Dolenjske Novice.

Izhajajo 1. in 15. vsacega meseca. Cena jim je za celo l gld., za pol leta 50 kr. — Naročnino sprejema J. Krajec v Novem mestu, dopise pa uredništvo.

Kdor želi kako oznanilo v „Dolenjske Novice“ natisniti dati, plača za dvostopno petit-vrsto 8 kr. za enkrat, dvakrat 12 kr., trikrat 15 kr.

Vabilo na naročbo.

Z današnjim listom sklenejo „Dolenjske Novice“ svoj trinajsti letnik. Toplo se zahvaljujemo vsem, kateri so kaj pripomogli, bodisi s pisanjem, ali naročnino, ali vsaj s priporočilom. Vsem prav srčna zahvala. S prijateljskim zupanjem priporočamo pa se tudi za naprej vsem častitim naročnikom, da bi nam oni blagovolili zvesti ostati ter prosimo, da bi tudi veliko novih naročnikov pridobili.

Zveste bodo ostale svojemu geslu: „vse za vero, dom, cesarja“ še dalje v prepričanju, da le v njem je pričakovati uspešnega delovanja za pravi blagor naroda našega.

„Dolenjske Novice“ so premali list, da bi se spuščale v prepire; z mirno besedo pa bodo pojasnovale razne naše razmere ter pisale v poduk zlasti našemu preprostemu narodu. Na razne dogodke po svetu bodo posebno ozir jemale.

Toplo prosimo naše rodoljube, zlasti veleč. gg. duhovne, da toplo priporočajo naš list. Pro-

simo tudi duševne podpore, posebno sporočil o zanimivih dogodkih.

Cena listu ostane kakor do sedaj l gld. V Švico in Ameriko l gld. 50 kr., na Nemško in Bosno pa l gld. 25 kr. za list in pošiljatev.

Ob enem tudi toplo priporočamo „katoliško politično društvo za Dolenjsko“. Premožnejši naj se vpišejo kot člani ter pošljejo letni goldinar, nepremožni 20 kr. Naročniki „Dol. Novic“, ako svoji naročnini za list dodajo 10 kr., tudi postanejo člani imenovanega društva.

Lastništvo in vredništvo.

Zadnji dogodki državnega zbora.

Nemogoče se je vsakemu dozdevalo, da bi se mogli kedaj v poslanski zbornici taki neredi, kaj rečemo neredi, taki surovi in pobalinski pretepi goditi, kakor se je letos od 24. novembra dalej godilo. Državna zbornica je krasna palača. Za lepoto in umetnost pri zidanju so se grozne svote razsipale, samo da bi poslopje dostojno bilo svojemu namenu. Volili so se v državni zbor najodličnejši, za ljudski blagor najbolj vneti

PODLISTEK.

Božični prazniki.

(Ant. Jos. Bodlajev.)

„Pastirci vstanite, Pogledat hitite!“

Toplo poletno solnce je že izgubilo svojo moč, in njegovi žarki padajo bolj poševno na zemljo. Jutra so hladna in v gosto meglo ogrnjena. Po vrtih, polju in v gozdu je vse nekako pusto in prazno. Zelenjava je izginila in z njo tudi veseli vrtni in gozdni prebivalci, ptički. Sploh se kaže v naravi, da je nastopila nova doba, doba zimskega spanja. Bela odeja pokriva že log in plan. Ob cesti oprezavajo sestradane vrane ter leno preletavajo z dreyesa do drevesa, med tem ko vrabci, strnadi, ščinkovci, škrlice in še nekoliko družih ptičev, ki ostanejo čez zimo pri nas, prezebajo okoli povištev in brskajo pri zideh, ne-bi se li tu morebiti našla še kaka mrvica hrane za njih lačni

želodček. Dasi je zima v resnici žalostni letni čas, vživamo vendar tudi takrat mnogo veselja, kajti približuje se največji praznik celega leta — božič.

Božični prazniki so zadnji del takozvane „adventne dobe“. Kakor drugi narodi, tako imajo tudi Slovenci o božiču razne šege in navade; to velja posebno še o Kranjcih in štajerskih Slovencih. Le žalibog, da te navade vedno bolj pojemajo. Res je sicer, da se nahajajo med njimi tudi še nekateri ostanki iz starodavne paganske dobe, vendar moramo reči, da spadajo semkaj tudi pravi krščanski običaji.

Božični prazniki se začno prav za prav že z dnevom pred „svetim večerom“. Ta dan je zunaj vse mirno. Ceste in pota se prazne, da, niti beračev ni videti. Vsak je najrajši v kakem kotu; na te svete dni noče ljudi nadlegovati, dobro vedoč, da bodo gospodinje po praznikih tem radodarnjše. Tem živahnejše pa je v hišah. Gospodinja pripravlja jedila in peče pogače in potice. Po vsej

gospodi, in postavno se jim je pripoznala nedotakljivost in neodgovornost za njih početje. In ti gospodje iz nemškega tabora, ki čutijo v sebi vse boljše oliko, ki nas Slovane kakor njim neenake le čez ramo pogledujejo, ti gospodje so se sporekli, in začel se je velikansk pretep, Vsakdo tolče, davi, brca, suva, bije, cepta kar le more. Vmes divji krik, razbijanje z deskami po mizah, trobentanje na otroške trobente. Če si to prav živo predstavite, potem veste, kako se obnašajo zagrizeni nemški poslanci.

V 29. seji dné 24. nov. bi imel priti na vrsto razgovor o začasni pogodbi z Ogersko. Nemški kričači hoteli so to s silo zabraniti; predložili so zato dolgo vrsto prošenj zoper jezikovne naredbe, ter za vsako zahtevali dolgočasno glasovanje po imenih. To nakano jim je hotel preprečiti češki posl. Dyk, ki je predlagal, naj zbornica kratkomalo sklene, da se vse te prošnje ponatisnejo v zapisniku. S tem pa je dregnil v pravo sršenovo gnjezdo in Nemci so sedaj nastopili na najsurevješji način. Silovit Schönerer je letel pred predsednika ter zgrabil za njegov zvonec in kričal: „Zdaj imam jaz besedo!“ Za njim je šepal pred predsednika Wolf in drugi nemški poslanci, da strahujejo predsednika. A tudi Slovani niso več gledali mirno. Poljski kmet Potoček zgrabi Schönererja ter mu izmakne predsednikov zvonček. Med tem prihrumi cela truma poslancev pred predsednikovo mizo ter začnejo suvati drug drugega. Nemškoliberalni profesor na nemškem praškem vseučilišču žid dr. Pferše izvleče nož iz žepa (!) in začne ž njim mahati okrog sebe. Tu ga prime močna roka Šukljeja ter zabrani, da ni Pferše razmesaril ktereга izmed

hiši se širi prijeten duh in vabi človeka, da bi se prepričal o izvrstnosti hišne matere. Pa ne, vsaj danes je zapovedan post. Domača hči ima z umivanjem in očiščevanjem po hiši toliko opraviti, da je že skoro iz uma. Kaj pa naj še-le rečem o otrocih? Tako mirni in pridni že niso bili zdavnej, kakor ravno danes. Že na vse zgodaj so se podali v bližnji gozd po mah, in prirejanje jaslje jim da toliko opraviti, da pozabijo na vse drugo; da, celo jesti jim ni mar. Bogati ljudje pa postavljajo svojim otrokom v veliko veselje „božična drevesca,“ katera olupšajo s pozlačenimi orehi in lešniki, z raznimi sladčicami, lučicami in družimi darili. Na kmetih sicer božično drevesce ni v navadi, pač pa obešajo pozlačena jabolka in orehe pod strop okoli podob in nad mizo.

V tem pa se je dan nagnil, in v sobo je legel počasi mrak. Ko začne „Zdrava Marija“ zvoniti, priinese gospodinja v kadilnici ali pa tudi samo na lopatici žrjavice v hišo in posodo z bla-

naših. Korošec Lemiš mu pa iztrga nož ter ga vrže tako, da nož med padcem na tla zadene ob krščanskega socialista dr. Gessmana ter ga rani na prstu. Schönerer vzdigne težki ministerski stol, ter ga hoče zagnati med naše poslance. To srečno zabranita kat. poslanca Hagenhof in Muhr. Med groznim pretepom sklene predsednik sejo.

Dné 25. nov. zbrali so se poslanci zopet in nadaljeval se je tudi grozni, nad vse sramotni pretep. Večina je kričačem po toliki, res predolgi potrpežljivosti vendar enkrat hotela zaprti sapo. Zato je ta dan grof Falkenhayn predlagal in večina je sklenila sledeče:

1. Zbornični predsednik ima pravico, poslanca, ki nagaja z vpitjem, razgrajanjem in razbijanjem, odpraviti iz zbornice za tri dni, zbornica pa za 30 dni;
2. izključeni poslanec izgubi ta čas dnevnicu (plačo) in ne sme med tem časom vstopiti v zbornico;
3. ako se tak poslanec upira, ima predsednik pravico, od c. kr. vlade naprositi stražo, ki bo upornega poslanca siloma odpeljala iz zbornice.

Že predno je grof Falkenhayn govoril, bili so v dvorani silni prizori. Levica je razsajala in tulila, kakor kake divje zveri. Seja se je zopet morala zaključiti. Burno je bilo tudi pred zbornico, kjer se je zbiralo na stotine ljudi.

Dné 26. nov. so se pretepi ponavljali še hujše nego prejšnje dni. Okoli predsednikove mize so bili napravili ograjo, ki pa ni dosti pomagala, ker so nemški poslanci skakali čez njo. Ko vstopi predsednik Abrahamovič v zbornico, ga je divja druhal vsprejela s strašnim psovanjem in hruščem. Socijalni demokratje

goslovljeno vodo. Najprej molijo oče Angeljevo češčenje na glas in vsa družina jim odgovarja. Potem pa primejo kadilnico, oziroma lopatico, vržejo nekaj zrnice blagoslovljenega kadila na žrjavico in začno znova moliti. Prične se sprevod okoli poslopj, po shrambah in nekoliko tudi po bližnjem polju. Vsako stvar posebej mati poškrope in oče pokadijo. Vsi skupaj pa prosijo ljubega Boga, da bi jih tudi še v prihodnje varoval vsakoršne nesreče. Hitro opravi še vsak svoje opravila, ki mu je morda zaostalo, in potem se zbero vsi skupaj v gorke hiši.

Ob 8. uri začne zvoniti na čast sv. Florijanu. Vsa družina zopet poklekne in oče, ki se zdé otrokom oblastnejši nego navadno, da, skoro pol duhovnika, molijo rožni venec. Po molitvi pa se utrga vsem skupaj iz pobožnih src stara božična pesem:

„Poglejte, čudo se godi!
Kaj mora nek to biti?
Nebeški dan o polnoči,
To mora kaj pom'niti.“

poskačejo preko ministerskih stolov na predsedniško mesto ter preženejo s predsedništva Abrahamoviča in Kramara. Grozni krik in vik se zažene po vsej zbornici in po galerijah.

Čez četrte ure stopita v zbornico dva policijska komisarja v uniformah in velika truma policajev. Ti dobijo ukaz, da razženejo s predsedniškega mesta socijalne demokrate; ker se ti niso hoteli prostovoljno umakniti, so jih zgrabili policaji ter odnesli skozi stranska vrata na ulico. Potem so policaji zasedli ves prostor pred ministerskimi sedeži in pred predsedništvom, da niso mogli rogovileži več blizo.

Abrahamovič pride zopet v zbornico, nov grozen krik in vik. Wolf žvižga na piščalko, Schönerer razbija s polenom po svojem sedežu. Dažinski upije, vsa levica vrišči, da je groza. Predsednik opominja dvakrat Wolfa, naj neha žvižgati. Ko nič ne pomaga, naznani, da je poslanec Wolf izključen iz zbornice za tri seje. Reditelj dr. Lang se poda k njemu, da mu to naznani in ga opominja, da mora zbornico takoj zapustiti. Wolf je pa med tem zbežal iz svoje klopi v sredo med nemške narodnjake, ki so ga branili. Ko torej opomin nič ne pomaga, pride komisar z vojaki, ki Wolfa primejo in posadijo na cesto.

Vrišč traja dalje, najhujše kriči socijalni demokrat Dažinski. Tega opominja predsednik dvakrat, potem tudi njega zgrabijo vojaki ter ga vlečejo na ulico. Pijani Schönerer razbija še vedno hujše in hujše po svoji klopi; zdaj pridejo policaji po njega ter ga odpeljejo. Schönererjeva klop je strahovito razbita. Hrušč in ropot še ne preneha; Abrahamoviča ni več na-

Po končani službi božji pride na mizo mrzla večerja, za tem pa pehar suhega sadja, orehov in lešnikov. Po večerji hodijo tudi sosedje gledat jaslice in uganejo marsikatero. Najrajši se pogovarjajo o denarju, ki baje ta večer cveti z bledorumenim plamenom, o vodi, ki se spremeni ravno o polnoči v vino in o strahovih, ki imajo danes posebno moč, tako, da so kmalu vsi otroci počasi na peč zlezli, boječ se, da ne bi v kotu pod mizo zagledali — Bog nas obvaruj — samega peklenščaka. Med takimi pogovori pa se oglasi veliki zvon; mogočno in veličastno, kakor še nikoli, doni njegov glas; vmes se sliši tudi strel. Ljudje, ki prihajajo od bližnjih vasij, svetijo si o temni noči s svetilnicami in bakljami ter hité o tej nenavadni uri v božji hram. Nocoj je nekako vse bolj praznično. Orglje se krepkeje oglase, sveta maša se slovesneje poje, ljudje pa molijo novorojenega Izyeličarja in ga prosijo novih dobrot. Nepričakovano naglo mine služba božja. V prejšnjih časih je bila navada — vsaj pri nas v glo-

zaj; na predsednikov stol se usede Kramar, ki je kar naenkrat izključil štiri socijalne demokrate in druge, vseh skupaj je izključenih 13 poslancev. Nato je sklenil to strašno sejo. Med tem, ko je predsednik Abrahamovič moral zapustiti svoj sedež, je zgrabil socijalni demokrat Resel njegove zapisnike ter jih raztrosil po tleh. Socijalni demokrat Dažinski pa se je obnašal, kakor bi bil on predsednik ter pil kupico vode, ki je bila pripravljena za predsednika. — Ti ljudje obetajo blagor in srečo vsem narodom, ako se poprimejo njihovih načel; obetajo prostost, a sami so največji trinogi.

V soboto, dne 27. nov., se je imela začeti seja ob 10. uri zjutraj. Predsednik Abrahamovič stopi v zbornico, levičarji pa so začeli zopet tako srdito tuliti, vriskati in žvižgati, da ni mogel spregovoriti glasne besede. Znani dr. Lecher vrže tintnik proti predsedniku; na srečo se je ta umaknil. Tu se prikaže izključeni Wolf v zbornici; 20 policajev ga zgrabi ter zapre v ječo, kjer je ostal do nedelje zvečer.

Razposajenost nemčurjev je bila vedno hujša, toliko bolj, ker so se njim pridružili tudi krščanski socijalisti! Zopet bi bilo treba izključiti iz zbornice nekatere posebne rogovileže; ali nenadoma izreče podpredsednik dr. Kramar: Seja je zaključena. Zdaj so levičarji znali, da so zmagali. Zvedelo se je pozneje, da se grof Badeni ni upal več dati straže na razpolago, da bi se iz zbornice odvedli nerodni suroveži.

V nedeljo se je državni zbor preložil na nedoločen čas, — bitka je končana. Bog zna, se li ta zbor sploh še kedaj zbere!

boki Dolenjski — da so ljudje, prihitevši od polnočnice vodi darovali in sicer kako jabolko ali pa srebrno desetico, ki so jo vrgli v škaf nalašč v to pripravljene vode z besedami: „Pozdravljena, hladna vodica! Jaz ti darujem svoj majhen dar, in te prosim za obilnejšega.“ Od kodi je izvirala ta navada mi ni znano; hoče se mi pa dozdevati, da je to najbrž kak star paganski ostanek iz prejšnjih časov, ko še naši pradedje niso poznali luči sv. vere.

Na tem kraju se mi zdi tudi umestno, da povem bralcem šaljivo dogodbo, ki pa je imela nekoliko slabe posledice:

V nekej vasi na Gorenjskem blizu mesta Kamnika ste se zmenili dve dekli, da pojedete v bližnji gozd k studencu in sicer ravno o polnoči, ker ste upali, da zagledate v vodi svoje prihodnje snubače. Njiju pogovor pa je slišal neki mladenič, in ker bi bil on rad jedno izmed njiju za ženo, sklenil je, da jej pokaže v studencu svojo podobo. V ta namen se odpravi na sveti večer nekoliko pred polnočjo v gozd, zleze na drevo, ki je raslo

Bliskoma razširjala se je v nedeljo dné 28. novembra po Dunaju in po celem cesarstvu novica, da je odstopil ministerski predsednik grof Badeni s celim ministerstvom in da je dose-danji naučni minister baron Gauč imenovan za ministerskega predsednika ter si ima poiskati drugih ministrov. Burni in sramotni dogodki v državnem zboru ter silno postopanje nahujskanega nemškega ljudstva po raznih mestih, vse to je prisililo grofa Badeni-ja, o katerem se je mislilo, da stoji v zadnjem času trdnejši, nego kedaj poprej, da je odstopil od svoje službe in s tem od nadaljnega srditega boja.

Nemci so odstop ministerstva slavili kakor zmago nemške stvari, boljše: nemških pestij po vsej državi. Veselili so se in to kazali na način, ki prestopa že vse meje dopustnega in dostojnega. Zdelo se je, kakor da ne veljá več postava, kakor da ne živimo več v državi, koje zakoni zajamčujejo tudi drugim nenemškim narodom pravico obstanka!

Dné 30. nov. je bilo novo ministerstvo sestavljeno in sicer tako-le: Baron Gauč je ministerski predsednik in minister za notranje stvari; dr. Ruber pravosodni minister; grof Latour minister za uk in bogočastje; grof Welsersheimb domobranski minister; vitez pl. Wittek železniški minister; dr. pl. Körber trgovinski minister; pl. Bylandt-Reidt poljedelski minister in dr. Böhm vitez Bawerk finančni minister.

Demonstracije in izgređi.

Vsled dogodkov v državnem zboru jeli so po raznih mestih vprizarjati demonstracije, ki so bile

ob studencu in pričakuje dekllice. Kajti iz njiju pogovora je tudi zvedel, da se ne sme nobena niti gori niti nazaj ozreti in da morate biti popolnoma tiho; kajti lahko se prigodi, da bi ta ali ona v svojem začudenju izgovorila božje ime, katero hudobni duh tako nerad sliši, in njiju lepa nada bi splavala po vodi.

Noč je bila precej jasna in svetla. To je bilo našima junakinjama močno všeč, ker ju ni bilo tako strah in ker ste upali, da zagledate tem razločneje svoje prihodnje može v bistri studenčnici. Nemi kot prikazen približujeta se zaželjenemu kraju. Že stojita ob robu studenca in gledata okorno vanj. To opazi tudi mladenič na veji in se skloni nekoliko, da bi njegov obraz tem natančneje v vodnem zrcalu odseval. Kar se vlomi veja, in on pade z vso svojo težo v studenec. Deklici, ki sta mislili, da je to sam zlodej, obupno zakričite in zbežite iz osodepolnega kraja. Vsled prestanega strahu obe na smrt zbolita, in jedna izmed njiju celo umrje.

večjidel po nemških rogoviležih prizadete, zlasti po nemških visokošolcih. Take demonstracije vršile so se na Dunaju, v Gradcu, Celovcu, Mariboru in mnogih čeških mestih.

Hudo godilo se je v Pragi. Časopisi pri-našajo dolga poročila, toda kako so nektera taka poročila popačena, bi človek komaj verjel. Nekaj zamolče, nekaj presuknejo, in tako postanejo vsega Slovani krivi. Iz prijateljskega pisma iz Prage posnamemo dogodke, kakor so se v istini vršili.

Minister Badeni je odstopil. Z neznačajnim obnašanjem in pobalinskim pretepanjem v državnem zboru so Nemci sramotno zmagali, in veselju nad to sramotno zmago so hoteli nemški in judovski visokošolci duška dati. Zbrali so se na nemškem vseučilišču, ter tam svoje nemške učitelje slavili s slavnostnimi nagovori in nemškimi „hajl“-klici. Isto tako so hajlali na slavo Schönererju, državnemu razsajalcu Wolfu in njegovim razgrajajočim pajdašem ter prepevali izzivajoče nemške pesmi. Prišla je sicer policija z nasajemi bajoneti, toda ta je dobila migljaj od ravnateljstva, da naj bo študentom bolj v varstvo nego zabranitev njih početja, in tako so hodili s policijskim spremstvom v širokih vrstah po praških trgih in ulicah brez vsake zapreke, razgrajajoči in Čehi izzivajoči. Na poti pridružili so se jim tudi socijalni demokrati, in ti vsi skup so šli potem v svoj nemški dom ter tam razbijali, razsajali ter zabavljali proti vladi, Slovanom in kristijanom. Proti pol-dnevu so se razšli in vse je bilo zopet mirno, kakor bi se nič ne bilo zgodilo.

Mej tem se je zvedelo, da so Nemci poslali državnemu poslancu Pfersche, ki je v zboru z nožem Slovanom pretil, srebrn nož v častno prizna-

Ljudje po deželi si štejejo v sveto dolžnost biti na sv. dan pri treh mašah. Drugih posebnostij ta dan nima, le navada je, da se na sv. dan niti najbližnji sosedje ne obiskujejo. Tudi dan sv. Štefana in Janeza evangelista nima svojih običajev, izvzemši, če omenimo, da se na sv. Stefana dan rada zbere mlada družba pri kozarcu vina in se morda celo nekolikokrat zasuče. Kdo pa jim naj bi zameril? Saj je bil advent tako dolg za marsikaterega!

Vse bolj viharen pa je takozvani „tepešnji dan,“ t. j. dan Nedolžnih otročičev. Že na vse zgodaj se pridrvi roj vaških otrok s korobači v rokah v hišo in udriha po njenih prebivalcih, da je groza. Seveda, potem se pa ti nepridiprav še iz hiše ne spravijo, predno niso dobili kacega darú za svoje neusmiljeno delo.

Tako se končajo toliko priljubljeni božični prazniki prej, kot bi si kdo mislil, in zopet nastopi jednolično zimsko življenje.

Darovi za dijaško kuhinjo:

G. svetnik Kinsky 3 gld., g. dr. J. Schegula za pol leta 12 gld. 50 kr., g. profesor H. Skopal 1 gld., dobrotniki iz Novega mesta 30 gld. 25 kr., neimenovan gospod 5 gld., g. župnik Fr. Schweiger 2 gld. 50 kr., g. župnik J. Borštinar vrečo ječmenove kaše, g. Arh fižola in ječmenčka. Stroški znašajo do 14. t. m. 700 gld. 45 kr., dohodki pa 572 gld. 18 kr. Jelo je opoldne 53, zvečer 39, skupaj 92 mladeničev.

Dr. Jos. Marinko.

Loterijske številke.

Trst	4. decembra	2	34	24	7	46
Gradec	11. „	23	63	65	26	54

Tem potom javno naznanjam, da se brez izjeme nobenemu na moje ime ne blaga, ne denarja, ne pijače ne posodi, ker jaz bi za nobenega ne plačevala.

Stopiče, dné 15. decembra 1897.

Marija Novak,

(269—1)

posestnica v Stopičah št. 19.

Mestna hranilnica v Novem mestu

je svoj ukrep z dne 24. septembra 1896 št. 956 razveljavila ter sklenila dajati zopet posojila kakor od zacetka v vse zunanje okraje in sicer od 1. januarja 1898 naprej.

(274)

400 litrov fine slivovke,

liter po 80 kr., ima na prodaj Miha Mesojedec, Dobrovska vas št. 3, pošta Škocjan.

253—3

Hlapca volarja in hlapca konjarja

išče se z nastopom službe ob novem letu za gospodarstvo deželne vinarske, sadjarske in poljedelske šole na Grmu. — Zglašujejo naj se služoe voljni pri vodstvu te šole.

(265—2)

Gostilna v Kandiji št. 8.

Podpisana naznanjam sl. občinstvu, da sem se dné 15. t. m. iz Drgančeve hiše št. 23. zopet v mojo lastno hišo v Kandiji št. 8. pri mostu preselila, v kateri bodem od sedaj naprej točila izvrstna domača vina iz Trške gore in Grčevja kakor tudi friško pivo, ter postregla tudi z najboljšimi jedili.

Ob enem se zahvaljujem sl. občinstvu, prijateljem in znancem za dosedanje zaupanje ter se priporočam za obilni obisk.

(272—1)

Jozefina Rajec roj. Pleničar.

Drva za kurjavo.

Oskrbništvo grajščine Struga prodaja bukove drva; polovico polen, polovico mocnega vejevja, v mesto postavljene velja meter 2 gld.; lepa meterska polena pa 2 gld. 60 kr. meter. — Tudi se dobi

krompir

v vsaki množini. — Naročila naj se pošiljajo gospej pl. Fichtenau v Novo mesto.

(248—4)

Razglas!

Dobrovoljno se proda hiša z vrtom v Metliki, ulica Strnišče št. 149. Hiša je pri glavni cesti, ki pelje iz Hrvaškega skoz Metliko v Novo mesto. Vrt je za hišo in meji s živinskim trgom. Hiša ima dve sobe, vsako za se in je prilika za dve partiji; ima tudi gostilno, ker je to staro birtaško mesto in je tudi prilika za novo zidanje. Cena je 1050 gld. — Kdor želi kupiti, naj se oglasi pri gospodu župniku v Kamanju, p. Ozalj na Hrvaskem pri Metliki.

(267—2)

Otvorjenje gostilne.

Slavnemu občinstvu uljudno naznanjam, da sem poleg gostilne g. Brunnerja prevzel tudi

gostilno „pri Skabrnetu“ v Novem mestu.

v kateri bodem točil najpristnejša dolensjska in istrijska vina, kakor tudi najboljše Reininghausovo mareno pivo ter skušal isto postreči z najokusnejšimi jedili po najnižji ceni.

Z odličnim spoštovanjem

Anton Jakac,

(263—2)

gostilničar in založnik Steinfeldske pive br. Reininghaus v Gradcu.

Vesele
Praznike
želim vsem častitim
odjemalcem v mestu
in na deželi, osobito
preč. duhov-
ščini.

Zahvaljevaje se za dosedaj mi izkazano zaupanje, prosim da mi blagovoli sl. občinstvo tudi v naprej v mojem podjetju naklonjeno biti, za kar se bom z dobro postrežbo iz kazal hvaležnega.

Ob jednom dovoljujem si za bodoči pred-pust čast. ženinom in nevestam naznaniti, da dobim takoj po praznikih prav veliko izbiro najnovejšega in najfinejšega oblačilnega blaga, kakor tudi novosti v šopkih in vencih.

Priporočevaje se za mnogobrojni obisk
bilježim velespoštovanjem

(273-1)

Jos. Medved.

Lepo posestvo je na prodaj proti ugod-nimi pogoji na Spodnjem Kartevem. pošta Mirnaeč. Isto obsega približno 8 oralov njiv, 8 oralov hote in 4 orale vinegradov. **Deček**, kateri ima veselje do pekovskega obrta in je 15-16 let star ter lepega vedenja, sprejme se takoj v poduk. — Kje pové vredništvo tega lista. (143-10)

Učenec, ki je že bolj dorasel, bi rad prišel v poduk h kakemu obrtniku. — Vprašanja naj se blagovolijo posiljati na adresu Johann Höferle, Pöllandl, P. Töplitz. 268-1)

Posestvo na Gorenjskem išče vojaščine proste:

Velikega hlapca (vavpta),

ki je več vseh kmetskih opravil, zna družini zapovedovati in lahko gospodarja nadomestuje — ne premlad;

konjarja, volarja in vrtnarja (lahko oženjen),

največ za zelenjavo in sadje, koji se pa tudi družega dela prime.

Delavni trezni in ubogljivi ljudje, ki zamorejo tudi spričevalo svojega g. župnika o lepem vedenju priložiti, naj natančneje ponudbe, pogoje, vprašanja itd. vredništvu „Dol. Nov.“ v Novem mestu pod znamko „Služba na Gorenjskem“ pošljejo. Pisma in spričevala se ne bodo vrnila, torej naj se spričevala prepisana dopošljejo. (271-1)

Jedino pravi BALSAM

(Tinctura balsamica)

iz lekarne pri „angelju varhu“
in tovarne farmacevtičnih pre-
paratov

A. Thierry-ja v Pregradi
pri Rogatec-Slatini.

Preskušen in potrjen od zdravstvenih
oblastev.

Najstareje, najpristneje, najreelneje in najceneje ljudsko domače zdravilo, ki uteši prsne in plučne bolesi, želodcen krč itd. ter je vporabno notranje in zunanje. V znak pristnosti je zaprta vsaka steklenica s srebrno kapico, v katero je vtisnjena moja tvrška Adolf Thierry, lekarna pri „angelju varhu“. Vsak balzam, ki ne nosi zgoraj stoječe zelene tiskane varstvene znamke, naj se odkloni kot cini cen-jo tem nič vredneje ponaredba. Pazi naj se toraj vedno natančno na zeleno varstveno znamko, kakor zgoraj! Ponarejalce in posnemovalce mojega jedinega pravega balzama, kakor tudi prekupece nič vrednih ponarejenih, občinstvo varajocih drugih balzamo-
mov, zasledujem najstrožje sodnijskim potom na podlagi zakona o varstvenih znamkah. Kjer se ne nahaja zaloga mojega balzama, naj se naroči direktno in naslovi: Na angelja varha lekarno A. Thierryja v Pregradi pri Rogatec-Slatini. 12 malih ali 6 dvojnih steklenic stane franko do vsake avstro-ogrske poštne postaje 4 krone, v Bosno in Hercegovino 12 malih ali 6 dvojnih steklenic 4 krone 60 vinarjev. Manj kot 12 majhnih ali 6 dvojnih steklenic se ne razpošilja. Razpošilja se samo proti predplačilu ali poštneemu povzetju.

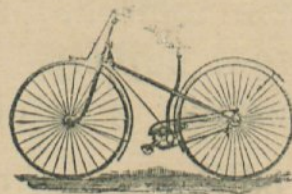
Pazi naj se vedno natančno na zgorajšnje zeleno varstveno znamko, katero mora nositi v znak pristnosti vsaka steklenica. (139-12)

Adolf Thierry, lekarnar
v Pregradi pri Rogatec-Slatini.

Tovarniška zaloga
šivalnih strojev in biciklov.

IVAN JAK,

Ljubljana, Dunajska cesta št. 13.

Ceniki na zahtevanje brezplačno in franko.

Zastopnik za Metliko in okolico:

Friderik Skušek v Metliki. (131-13)

nje in odobravanje za njegovo pogumno potegavanje proti Slovanom.

Dalje so poročila dobajala iz nemških okrajev češke dežele, da tam Nemci proti Slovanom po ulicah razsajajo, jim okna pobijajo in prodajalne pokončujejo. Nemški časopisi so vse te stvari Čehom podtikali, tega pa niso mogli Čehi več mirno gledati. In tako so hoteli slovanski visokošolci svojim nemškim nasprotnikom vredno se odzvati. Zbrali so se v Pragi vsi enega duha, enega srca: Čehi, Poljaki, Malorusi, Slovenci, Hrvati, Srbi, Rusi, Bolgari, kajti vse te narodnosti so v Pragi mej visokošolci zastopane. Zvestobo so si prisegli proti krutim sovražnikom, ter šli okinčani s trobojnicami in v strogem redu proti praški mestni hiši. Ljudstva, ki jih je spremljalo in pozdravljalo, bilo je neštivilno mnogo; tudi ti spremljevalci so se okinčali s trobojnico in gospe so se jim pridružile, s cvetkami okrašene, ter pred njimi korakale. Do mestne hiše dospevši, pozdravili so gosp. župana Podlipnyja, naročili mu, naj se v tem času sile in pritiska varuje slovansko narodnost. Župan Podlipny se je vsem za pozdrav toplo zahvalil in v znak zahvale govornika poljubil. Naročal jim je, naj se vsakega razgrajanja zdrže, in mirno razidejo. Dijaki mu to obljubijo in zatrjujejo, da bodo celo pomirovalno na ljudstvo vplivali, ako bi do izgreda prišlo. Ljudstva se je vedno več in več nabiralo, in vse prostorne ceste in veliki Vencljev trg je bil napolnjen ljudstva. Z mrakom je vedno tesneje postajalo, po vseh prostorih postal je promet nemogoč. H krati začno peti „Hej Slovani“, in znabiti nad sto tisoč ljudi je navdušeno in glasno pelo znano narodno pesem. Komaj to petje preneha, jame se razlegati „Na zdar“, „Slava“, „Hej Slovani“. Vriš in šum je bil tak, da bi se gromečega Boga ne slišalo. Nekaj silovito groznega, nepopisnega je to. Mej vsem tem hrumom, ali kako bi to človek imenoval, bilo je slišati bolj posamne pfuj, žvižganje, tulenje, vriskanje.

Kar prileti na vse to policija na konjih z golimi sabljami v rokah, in pa policijski pešci s puškami in nasajenimi bajoneti, ki so prostor delali z bajoneti, s sabljami in butanjem s „kolbami“. Hauba, hauba, ašanti, pfui, so kričali ljudje; sablje pa so švigale pa zraku in po glavah, da je bilo groza. Nastal je beg; ženske kriče, otroci jokajo; suvanih, ranjenih in pohojenih rohnenje in stokanje, hura-klici konjikov, znamenje pišalk, klici hauba, pereat, tulenje in preklinjanje možkih, kdo more tak sodni dan popisati. Groza, groza.

Komaj se je straža mej ljudstvo zrinila, je že zadej zopet vse za njo; ljudstvo je bilo razjarjeno nad stražo, ker jih je tako ljuto, tako krvavo napadla. Dasiravno je dijaštvo ljudi na mir pozivalo in svarilo, so se vendar najpogumnejši jez-

decev lotili, jih skušali raz konje vreči, itd. 17 policajev je bilo pri tem močno ranjenih, mnogo konj po kvarjenih, — koliko pa ljudstva, ki se je brez orožja borilo proti brezobzirni oboroženi policiji! Pobeglega ljudstva je bilo po vežah, gostilnah, kavarnah vse polno, da so celo po mižah stali. Došla je mej tem vest o rabuki v Žatecu, da so tam Nemci Čehom okna pobijali, prodajalne razdjali. Tega Nemci in njim privrženi listi ne povedo, ampak ves nered praškemu županu predbacivajo. Ta novica je zopet občinstvo tem huje razgrela, ker se vsled brezobzirnega postopanja policije ni bilo pomirilo, ampak le ugnati dalo. Noč je minila mirno. Policija, ktere ima Praga nad 900 mož, je prihodnji dan službovala bolj primerno, nastopili pa so vojaki: dragonarji, pešci in lovci, ki so taborili na javnih prostorih. Tu pa tam se je primeril vsak čas kak mali izgred, kar so pa vojaki urno in milostivejše ukrotili. Le ko so jeli iz nekterih hiš z nemškimi prebivalci in iz nekterih takih gostilnic pri oknih na mimo-idoče Čeha leteti kamni, skledice, cvetlični lončki itd., nastal je zopet grozen hrup: odzdravljati so začeli Čehi s kamni na nemške prodajalne, gostilne, kavarne, nemško gledišče in sploh na vse, kar ima nemško ime. To je bil zopet grozen krik; žvenketale so šipe in dragonarske sablje, razlegali se hura-klici vojaški. Ker na večjih prostorih ni bilo radi vojakov nič več učiniti, razgubili so se po manjih ulicah, dokler jih vojaki niso došli in razkropili. Kakor grozni so taki prizori tudi bili, vendar se ni manjkalo tudi takih, katerim se je bilo smejati. V neki ulici, kjer je mnogo židov, imel je revnejši žid prodajalno, in uboga para je bila v groznem strahu, da mu vse razbijejo. Postavil je torej svoja dva otroka v okno, jim pripel trobojnico, in tako sta morala v oknu v enomer prepevati „Hej Slovani“; tako se je lahko vsakega napada ubranil.

Vsem tem izgredom so se polagoma jeli pridruževati poulični lenuharji in tatovi, ki so brez povoda dalje razgrajali in vriš delali v svoje tatarske namene. Kar se je tu dalje zgodilo, to ne gre na politični ravaš. Saj tudi pri nas vidimo, če kje gori, da tudi radi uzmoviči gasiti pridejo. Tega pa si Čehi ne puste od nemških listov na svoj račun podtikati, in tako se sovraštvo vedno bolj širi. Koliko je škode, to je nepopisno! Veliko mrtvih, sila veliko ranjenih, škoda na hišah, na kupčiji in prometu. Varuj nas Bog!

Kaj je novega po avstrijskem cesarstvu?

Menda najbolj vsled izgredov, ki so jih prenesli Wolf, Schöaerer in drugi iz državne zbornice

na dunajske, graške, celovške in druge ulice, je **Badenijevo ministerstvo vložilo ostavko**. Cesar jo je vsprejel in naročil dosedanjemu naučnemu ministru baronu Gautschu, naj sestavi nov kabinet. Gautsch ga je sestavil. Novo ministerstvo se lahko imenuje uradniško ministerstvo, ker so novi ministri z večine uradniki. Badeni je torej odšel; Slovenci ne bomo za njim solz pretakali. Saj nam ni ničesar dobrega storil. To si mora slovensko ljudstvo zapomniti, da je ravno pod njegovo vlado slovensko in hrvatsko prebivalstvo na Goriškem, Primorskem in v Istri največ trpelo pod italijanskim pritiskom. In prav za prav je Badeni sam največ kriv, da so v zbornici nastale tako žalostne razmere. Ko bi se bil Badeni precej oklenil slovanske desnice, ne pa cencal in cencal tako dolgo med desnico in nemško liberalno levico, bi bilo v državnem zboru vse drugače, ne bi bilo prišlo do tako žalostnih izgredov nemške napibnjenosti in oholosti. Na krmilo je torej prišel Gautsch. Kaj je storil novi ministerski predsednik? Dosedaj nič. Pač. V Pragi in drugih čeških mestih so nastali od češke strani vprizorjeni izgredi proti judom in Nemcem. In Gautsch je proglasil takoj nad Prago „nagli sod“, najostrejšje kazensko postopanje proti izgrednikom. Vsakdo se mora ogibati hujskanja ter pokoriti ysem naredbam oblastev. Kdor se ustavlja, zakrivi hudodelstvo, posledica je „nagla sodba“ in smrtna kazen. Smrtna kazen se izvrši dve uri po obsodbi. Vojaško poveljništvo skrbi za varnost sodišča. V Pragi je zbranih 25 bataljonov in 7 eskadronov vojakov. Ko so Nemci razgrajali po Duňaju, Gradcu, Celovcu, Mariboru, psovali duhovnike in jim razbijali okna, vse to ni bilo nič. Ali češko ljudstvo si ne sme ničesar dovoliti proti Nemcem in židom. Precej je „nagli sod“ nad njim. Nihče nas ne odobrava žalostnih izgredov v Pragi, ali to pa mora vsakdo reči, da je Gautsch na mah pokazal s proglašenjem „nagle sodbe“, da je — Nemeč. — Gautsch se je pogajal z desnico in levico, da bi ju saj nekoliko spravil. Ali liberalni Nemci nočejo nikake sprave. Vsa pogajanja je moral Gautsch pretrgati. Državni poslanci so se vrnili domov. Kedaj bo spet redno zasedanje državnega zbora, se nič ne ve. Cesar bo moral sedaj sam z Ogrri skleniti začasno pogodbo, ker se ustavnim potom ni mogla skleniti. Skoda za naše — zlasti češke — mlinarje, ker jih bodo najbrže zopet imeli v svoji oblasti ogrski židje, kar bi se bilo morda odvrnilo, ako bi začasno pogodbo z Ogrri sklenila zbornica.

Ogrri so vedno bolj samosvojnega duha. Košut je zahteval v državnem zboru, naj se sedaj porabi ugodna prilika in zahteva ne samo, da dobi Ogrska svojo vojsko, ampak tudi samostojno zastopstvo na zunaj.

V Krakovi na Gališkem je bil v nedeljo

velik slovanski shod. Poleg Poljakov so se ga vdeležili tudi mnogi češki poslanci. Dobro je to. Dokler bomo držali Slovani skupaj, se nam ni bati ničesar.

Kaj je novega po širokem svetu?

Konservativna stranka na Spanjskem dela priprave, da vrže sedanje liberalno ministerstvo. Konservativna stranka prišteva bivšega guvernerja na Kubi, generala Weylerja, svojim možem. V Spaniji tudi nikoli ni ljubega miru.

Tudi dosedanje **italijansko ministerstvo** je moralo odstopiti. Pa kralj je naročil prejšnjemu ministerskemu predsedniku di Rudini-ju, znanemu prijatelju katoličanov, naj sestavi novo ministerstvo.

Turki bodo preustrojili mornarico. Napravili bodo nove ladije in nakupili topov pri Kruppu. Seveda v zadnji vojski z Grki so se Turki na morju slabo izkazali.

Tudi na **Nemškem** hoče vlada na vsak način pomnožiti brodovje. V državnem zboru je sedaj zavoljo tega predloga veliko gibanje. Katoliki bodo za vladni predlog, ako vlada prekliče zakon proti Jezuitom. Vedno naglašajo vladarji potrebo miru, pa vedno bolj raste militarizem, vedno bolj stroški za vojne potrebščine.

Na **Ruskem** bodo dobili v kratkem ministra zdravstvene reči. Takega ministra naše države še ne poznajo.

Piše se nam:

Iz Novega mesta. — Dne 7. t. m. je bila v naši čitalnici po dolgem premoru zopet enkrat prav živahna zabava. Priredil nam jo je „Dol. Sokol“ s tako dobrim vspehom, da mu moramo le čestitati. Ves vspeh bil je sestavljen iz tako zanimivih točk, da se je bilo nadejati obilne udeležbe. Mnogo je pripomoglo k živahni zabavi pa tudi to, ker se je priredila restavracija v dvorani. Take zabave so se še vselej dobro obnesle. Kar se tiče vspehoda, izvajale so se vse točke prav dobro, in sotrudniki so lahko ponosni s lepim vspehom. Najprej ste nam damski in društveni tamburaški zbor pokazala s proizvajanjem glasbene slike „Sen,“ kako vrlo napredujeta pod spretnim vodstvom g. Strlé-ta. Za tem nas je izborna zabaval g. Tekavčič s svojimi kupleti. Ta predstavljalec se nam je na mah prikupil. Damski kvintet „Kofetarice“ je bilo nekaj čisto novega za čitalnični oder, in lahko rečemo, da je ta predstava izvrstno vspela, in da so nastople gospodične: Milka Dolenceva, Olga Dolenceva, Viki Juranova, Zofija Vaupotičeva in Ida Vidičeva pokazale lepe zmogčnosti. Igra „Bratranec,“ ki se je že enkrat predstavljala na našem odru, nam je sedaj veliko bolj dopadla. G. Toporiš, ki je imel glavno ulogo, nam je sedaj že drugič pokazal, da je vrlo dobra moč za naš oder in, ravno tako se nam je g. Tekavčič takoj pri svojem prvem ustupu prikupil. V izvrstnih rokah so bile tudi ostale uloge. Zlasti nam je ta večer pokazala gospodična Vidičeva svoje izredne sposobnosti za glediščne igre in poleg nje gospodična Vaupotičeva, ki je svoje uloge

tudi še vselej izborna reševala. Prvič nastopila je ta večer tudi gospodična Preatonijeva, ki se je s svojo prvo igro vsem prikupila. Tudi zadnja točka vsporeda „Homorija in njena viteza“ se je dobro posrečila.

„Dol. Sokolu“ čestitamo na lepem vspehu in želimo, da nam preskrbi še več tako zabavnih družbinskih večerov, kakor je bil zadnji.

Domače vesti.

(Imenovanje.) Slavni deželni šolski svet je imenoval gospodično Marijo Clarici za nadučiteljico v Novem mestu, gospodično Albino Sark v Št. Rupertu za učiteljico v Novo mesto, gospoda Jos. Samido v Smuki za Polom, gospoda Andoljšek-a v Dragi za nadučitelja v Mirni peči in gospoda Frana Stefančič-a v Črnomlju za Rbnico.

(Odlikovanje.) Uradni list poroča, da je presvitli cesar podelil deželnem predsedniku, velebl. gosp. baronu Heinu visoko čast skrivnega svetovalca.

(Premil. knezoškof dr. Jakob Missia) je imenovan knez nadškofom goriškim; presvitli cesar podelil mu je red železne krone prve vrste.

(Osobna vest.) Gospod davčni praktikant Alojzij Ipavitz je imenovan davčnim pristavom.

(Dežnik) (maral) je nekdo pozabil v Krajčevi prodajalji.

(Občinska volitev.) V Št. Jerneju bila je 16. oktobra občinska volitev. Za župana so izvolili zopet gosp. Jozef Polanc-a, posestnika v Št. Jerneju, svetovalcem pa so izvoljeni slađei posestniki: Anton Barborič iz Čadreža, Jžef Cerkovnik iz Vrhpolja, Jožef Martinčič iz Brezja, Anton Piletič iz Spod. Stare vasi, Franc Novoselec iz Št. Jerneja in Martin Metelko iz Ledeče vasi.

(† Karol Kalčič,) posestnik v Novem mestu, umrl je po daljšem bolehanji na sv. Miklavža dan, 60 let star. Bil je dalj časa v Trebnjem grajski oskrbnik. Da je bil priljubljen, kazala je obila vdeležba pri pogrebu kjub slabemu vremenu. Mir mu bodi!

(† Admiral baron Sterneck,) umrl je 6. t. m. na Dunaju 68 let star. Bil je poveljnik pomorske vojne ter tudi znan iz pomorske bitke pri Lisi, kjer je s svojo ladjo oklopnico največ pripomogel do zmage in bil odlikovan z najvišjimi redovi. S svojo oklopnico, imenovano „Ferdinand Maks“, zaletel se je z grozno silo v Italjansko bojno ladijo „Re d' Italia“, ter jo tako ranil, da se je ta v par minutah potopila. — Pogreba se je vdeležil tudi cesar. Truplo je bilo prepeljano v Pulj in pokopano v kapelico, katero je dal sezidati pokojnik sam. Srce pa so prepeljali na Koroško v rojstveni kraj Krastowitz blizu Celovca.

(Stari trg pri Poljanah.) Ondotno županstvo dobilo je veselo vest, da se bodo ondi vršili od 8. januarja 1897 počenši vsaki mesec uradni dnevi. Pričakujejo, da do bodo tudi okrajno sodišče. Ta dogodek slavili so prav svečano.

(Občni zbor narodne čitalnice) izvolil je v odbor za prihodnje leto naslednje gospode: Predsednik: Dr. Albin Poznik, c. kr. notar. Blagajnik: Ivan Škerlj, c. kr. sodni svetnik. Odborniki: Dr. Peter Franceschi, I. Guzel, Ivan Krajec, Josip Medved, Franc Perko, Vilko Rohrmann, Otmar Skale, pl. Simon Sladovič, Vinko Umek, Dr. Edvard Volčič, Dr. Vladimir Zitek.

(Volitev.) V občinski zastop občine Lokvice izvoljen je županom posestnik Ivan Dragovan iz Spodnje Lokvice. Svetovalcem pa so voljeni Ivan Gornik in Marko Črnugelj iz Grabrovca, Ivan Nemanič in Anton Krašovec iz Gornje Lokvice.

(Pretep.) Dne 14. nov. ob 3. uri popoldne sprli so se fantje iz okolice Raške mej sabo blizo Rake. — Nastal je mej njimi hud pretep, pri kojem je Alojzij Gorenc s Podlpe Janeza Kopina z Mikote s tako silo s kolom po glavi večkrat udaril, da je tisti po noči ob 10. uri vsled bolečin umrl. Povod pretepu je bilo žganje.

(Vabilo) na redni občni zbor „Zveze slovenskih posojilnic“, kateri se bodo vršil v sredo dne 29. grudnia 1897 ob 10. uri predpoldne v sejni dvorani posojilnice v Celji. Dnevni red: 1. Poročilo predsednika; 2. Poročilo društvenih revizorjev; 3. Razgovor o načrtu nove zadružne postave; 4. Volitev novega predsednika in odbornikov; 5. Razni nasveti. — Po § 11. društvenih pravil smejo se udeleževati občnega zbora pooblaščenici v „Zvezi“ stojećih posojilnic, pa tudi vsak zadružnik takšnih posojilnic.

(Telovadno društvo „Dolenjski Sokol“ v Rudolfovem) priredi svoj redni občni zbor v soboto dne 18. decembra t. l. ob 8. uri zvečer v gostilni gospe Tuček, z naslednjim vsporedom: 1. Nagovor staroste; 2. Poročilo tajnika; 3. Poročilo blagajnika; 4. Revizija računov; 5. Volitev odbora; 6. Razni nasveti. — Odbor vabi vse brate člane, da se udeležé občnega zbora polnoštevilno.

(V bolnišnico Usmilj. bratov v Kandiji pri Novem mestu) se je sprejelo meseca novembra 60 bolnikov, koncem oktobra jih je ostalo 38, skupaj 98; od teh se jih je ozdravilo 39, zboljšalo 18, neozdravljen bil je 1, umrli so 4, 1 vsled ostarelosti, 1 vsled legarja, 1 vsled raka in 1 vsled nahuhe; v oskrbovanji ostalo jih je 36. Oskrbovalnih dnij se je nabralo tekom preteklega meseca 1227.

(Blagajništvo podružnice sv. Cirila in Metoda v Novem mestu) je prejeló v svojih nabiralnikih sledeče doneske in sicer: Pri g. Zurc-u v Kandiji 11 gld. 30 kr., pri g. Jakše-tu v Kandiji 4 gld., pri g. Rozman-u v Novem mestu 50 kr. in pri g. Kovač-u 50 kr. Za družbo sv. Cirila in Metoda se je dalje nabralo pri zadnji veselici Sokolovi v „Nar. domu“ 7 gld. 50 kr. in od vesele družbe na Grosopljem po g. Mlakar-ju 61 kr.

(Iz Novega mesta.) Kakor druga društva, tudi „katoliška družba rokodelskih pomočnikov“ lepo kaže, da živi in deluje marno. V listopadu so priredili naši pomočniki veselico, pri kateri so predstavljali igro „Smolo ima.“ Igrali so dobro. Občinstva se je bilo dosti zbralo. Po igri je bila običajna tombola. O Svetih treh kraljih bodo zopet priredili zabaven večer s petjem, predavanjem in z igro. Igrali bodo izvirno, dramatično igro „Modri z jutrovega,“ spisal M. Prelesnik.

(Most čez Krko) so sedaj zaradi zime prenehali graditi. Podirajo pa hiše na kandijski strani, namreč Brule-ovo in Windischer-jevo. Pri podiranju Windischer-jeve hiše padel je nek delavec iz zida proti vodi, kacih šest do sedem metrov globoko, pa tako srečno, da je po malem presledku zopet začel delati. Iz mestnega trga je sedaj prost razgled v Kandijo in bo most pravi kras.

(Novomeški občinski odbor) je v svoji zadnji seji sklenil resolucijo, s katero obsoja napade nemških levičarjev v državnem zboru, slovanski desnici

pa izreka pohvalo in zaupanje. — Za stavbo nove hiše, sklenil je mestni odbor kupiti pōd in zraven ležeči svet gospe pl. Fichtenau na ljubljanskej cesti.

(Koncert učiteljev „Glasbene Matice“ iz Ljubljane.) Malokedaj se je pač naše občinstvo toliko zanimalo za kakovi koncert kot ravno naslovljeni. Nestrpno smo pričakovali večera, da čujemo produkcijo mojstrov gg. Hoffmeister, Junek in Vedral. Res, kar očarano je bilo občinstvo skoro razprodane dvorane „Narodnega doma“ o vsakej točki. G. Vedral, kot violinist je otvoril po vsem sijajno sē svojim brilantnim igranjem koncert, res pravi mojster. G. Junek, kot violončelist mu je popolnoma par gledé tehnike in polnega glasu. Občinstvo je popolnoma pridobil sē svojim virtuoznim igranjem, in kar nehati ni moglo silnemu applausu. Res, čestitati je Glasbeni Matici na pridobitvi take učne moči. Da je g. Hoffmeister res mojster pri giasoviru sē svojo fenomenalno tehniko, vé pač na Slovenskem vsak izobraženec. On igra burno in očarljivo ob enem. Kot solist je igral Godardovo „Barcarollo“ in Rubinsteinovo „Etudo.“ Od silnega zahtevanja kar presenetenega občinstva je dodal še en Pieco (kakor smo zvedeli) od Smetana. Dvordžakov „Trio“ ni bil prednašan na istej stopinji popolnosti, kakor prejšnje vse, a popolnoma dobro. Da je g. Hoffmeister kot spremljevalec na mestu, je odveč omenjati. Pomagale so pa tudi domače moči pri tem za Novo mesto epohalnem koncertu. Gospa Dr. Žitkova je pela arijo iz „Mignona“ po izreku g. Hoffmeistera prav dobro. Nje čist in simpatičen sopran očara vsakega poslušalca. G. Grajland je Rafaelovo arijo iz „Stvarjenje“ tudi prav dobro pel, silen in pa polno doneči njegov bariton je nekaj posebnega, in bili smo kar ponosni nanj. Spremljal ju je gosp. pevodvaja Hladnik, kateri je v očigled velikanske produkcije g. Hoffmeistera, tudi to pot se skazal prav dobrega pianista in spremljevalca. Pač takega koncerta je čitalnična dvorana malo čula, in želeli je le, da se omogoči še večkrat enaki muzikalni užitek v naši Dolenjskeji metropoli. Koncert je priredil g. Dr. Edvard Volčič, kateremu smo popolnoma hvaležni zanj in mu tem potom izrekamo splošno zahvalo. Omeniti je še, da je čisti dohodek za dijaško kuhinjo.

(„Narodni Koledar“) za leto 1898 je izšel zopet v znani krasni opravi v tiskarni Dragotin Hribarja v Celji, ter velja elegantno vezan 1 gld., broširan 70 kr., s pošto 10 kr. več. Veliko lepih podob stori ga kaj mikavnega.

(Tobakarjem.) C. kr. finančno ravnateljstvo zā Kranjsko naznanja, da mora biti prostor tobačnih trafik za postrežbo kupcem v prihodnje med sledečimi dnevnimi urami odprt, in sicer po letu od 6. ure zjutraj do 9. ure zvečer, po zimi od 7. ure zjutraj do 8. ure zvečer.

(Današnji list) obsega deset strani.

Razne vesti.

* (Vihar na severnem morju.) V severnem morju vlada tako silen vihar, kakoršnega že dolgo časa ni bilo. Veter je besnel po vsej Angleški, reke so prestopile svoja obrežja; škoda je jako velika. Potopilo se je mnogo ladij in ž njimi tudi mnogo ljudi.

* (Nesreča v rodbini.) Iz Miskolca na Ogrskem se poroča, da so v Tisa Nani umrli na davici žena nekega notarja ter otroka. Nesrečni mož pa se je kmalu za tem zastrupil.

Listnica uredništva.

Radovedni liberalci. Vaše „Poslano“ nismo sprejeli, ker prvič anonimne spise ne priobčimo, drugič pa ni dostojno pisano. Pridite dostojno vprašati, vredništvo Vam bo z najobširnejim pojasnilom postreglo.

V Novo Mesto meseca oktobra vračujoča se pisma:

Anžolo Nemeč, Ljubljana — Gabriel Milkavič, Susanblagor — Anton Oklešen, Kanansburk — Frank Kobal, Lesalle III — fürstliche Forstverwaltung Prag — Eduard Skušek, Ljubljana — P. Brodhun, Schwerin — P. Brodhun, Schwerin — Maks Braičič, Julijet — Josef Strama, La Salle — Janez Setina, Staritrq — Lebensfähig, Wien (post. rest.) — Josef Knafel, Kemiš-fabrik Untersteiermark — Johan Kathurti, Lupina — Jgnaz Frentl, St. Rupert (rec.) — Maks Badovinar, Wels — Maria Kozoglou, Reichenburg — Thomas Valka, Rudolfswert (nicht angenommen) — Josef Turk, Leadville — Johan Petrič, Chikago — Franz Kolaž, Millstädt — Josef Vodopivec, Chikago — Uršulina Skedl, Fiume — Meri Gasbota, Westnorodland — Josef Šušteršič, Lič — Mathias Cernugelj, Linz — Stanko Milčinovič, Steyer — Anton Čuček, Triest — Markus Dučić, Nauburg — Makso Božič, Wien — Piva Domenico, Aich — Alojz Derčar, Marzloh — Josip Rustjen, Celje — vas Ščešjouka.

Poslano.

Ker o božičnem času promet pri vozni pošti močno naraste, priporoča se občinstvu, da naj ne čaka s pošiljatvami do zadnjega dne pred Božičem, ampak, da jih v lastnem interesu prinese par dni prej. Kar gre zjutraj naprej, naj se prinese takoj ob 8. uri na pošto, za popoludanski vlak pa vsaj do 1/24. ure. Pošiljatve naj se dobro zavijó v močen papir, ako gredo v Dalmacijo ali Hercegovino, v platno. Kar je večjih in težjih ali če se daleč pošiljajo, naj se zavijo v večkrat en trpežen papir, zapro v zaboje ali košare. Pošiljatve z večjo vrednostjo se morajo zapečatiti, in odtis pečata naj se pritisne tudi na poštno spremnico. Zaklenjenih kovčegov, torb, zabojev ni treba pečatiti. Na pošiljatvah s steklom naj se napravi znamenje steklenice. Naslov naj se pri pošiljatvah z vrednostjo zapiše naravnost na zavoj sam, drugače pa lahko na list papirja, ki se potem po celem obsegu prilepi na pošiljatev. Posebno je paziti, da se naslovi tako pritrdijo, da ne morejo odpasti. — Na občinstvu je, da se po teh navodilih ravna, ker se bode pri velikem prometu na pošti vsaka pošiljatev, ki ne bode strogo po predpisih zavita, brezpogojno zavrnila.

Poslano.

Na željo nadučitelja g. Fran Gros-a na Štrek-ljevcu potrjujemo, da imenovanega gospoda nadučitelja niti osebno, niti po jednem glasu, ktereга bi bil kedaj v naš list pisal, ne poznamo. Radi tedaj potrjujemo, da on ni pisal člankov gledé razdelitve milošćine v občini Črešnjevce. Vredništvo.

Bukvovezna dela

napravi

lepo in točno po primerno nizki ceni
Krajčeva bukvoznica v Novem mestu.